

'Met zonnepanelen verdien je meer geld dan op de beurs'; Wethouder Heller en energiecoöperatie HilverZon vertellen hoe zij Hilversum verduurzamen

Ilona Bos

Hilversummers kunnen sinds kort meedoen aan de collectieve inkoopactie van zonnepanelen. Dit is maar één verduurzamingsproject van de gemeente en energiecoöperatie HilverZon. Wethouder Bart Heller en voorzitter John Dietz vertellen waar de stad nu staat op het gebied van duurzaamheid. Ze willen het vooral niet te ingewikkeld maken.

„Isoleren en installeren. Daar moeten we het over hebben bij verduurzaming”, zegt wethouder Bart Heller, die zich buigt over de thema’s klimaat en energie in Hilversum. „Energietransitie, warmtevisie en aardgasvrij. Dat is veel te ingewikkeld.” John Dietz voorzitter van energiecoöperatie HilverZon, die ook in de Zoom-meeting zit, vult hem aan: „Ik kan me voorstellen dat bewoners hierdoor soms de bomen het bos niet meer zien.”

Een uur lang wisselen Dietz en Heller elkaar soepel af als ze vertellen hoe zij Hilversum stapje voor stapje willen verduurzamen. Met de grote vraag: waar staan we nu eigenlijk? Het project dat nu bovenaan hun lijst staat, is de collectieve inkoopactie van zonnepanelen. Sinds drie weken is het voor bewoners mogelijk om panelen te bestellen bij HilverZon die ze op het eigen dak kunnen plaatsen. De promotieposters verschijnen deze week door de hele stad.

Goedkoop inkopen

Gemeente Wijdmeren ging Hilversum vorig najaar al voor met de collectieve inkoopactie: het zorgt ervoor dat zonnepanelen goedkoper worden, omdat de energiecoöperatie groot inkoopt. „Zo gaat het bijvoorbeeld ook bij een collectieve inkoopactie van fietsen”, legt Heller uit. „Bij inkoop van honderd fietsen krijg je tien procent korting. Daarom bestel je met 99 anderen een fiets, maar rijdt iedereen met zijn eigen tweewieler weg.”

HilverZon en de gemeente Hilversum werken al een aantal jaren samen: de gemeente wil niet alleen van ‘bovenaf’ duurzame energie faciliteren aan zijn inwoners. Daar komt de energiecoöperatie om de hoek kijken. „Wanneer bewoners zelf eigenaar zijn van zonnepanelen, raken ze meer betrokken”, zegt Dietz. „Zo denken ze waarschijnlijk sneller na hoe hun energierekening verder omlaag kan. Door bijvoorbeeld hun huis te isoleren.”

Keuze voor zonnepanelen

De eerste reden die vaak bij mensen opkomt om voor zonnepanelen te kiezen, is zodat ze kunnen bijdragen aan een schoner klimaat. Maar er is meer, volgens de mannen. „Het is ook goed voor de portemonnee”, zegt Heller. Acht panelen kosten -afhankelijk van iemands dak- ongeveer 3500 euro. „Maar omdat de energierekening daalt, verdien je dat bedrag binnen vijf tot zeven jaar terug. De andere twintig jaar dat de panelen nog werken, is de elektriciteit praktisch gratis. Zoveel winst vang je zelfs niet op de beurs.”

Vanuit de redenering van Heller zou je denken dat alle Hilversumse daken al bedekt zijn met de glinsterende panelen. Maar dit utopische verhaal is nog niet de realiteit. Wel faciliteerde energiecoöperatie HilverZon - begonnen als een burgerinitiatief in 2015- via andere projecten zonnepanelen. Zo plaatsten ze meerdere grote gemeentelijke daken -in totaal zes- vol met panelen. Inwoners kunnen hierin een aandeel kopen en hun stroom verkrijgen via zonne-energie.

Op de Bethlehemkerk in Hilversum schitteren al 99 zonnepanelen, maar de gemeente bouwde ook een overkapping over de bufferbak van de rioolwaterzuivering Anna's Hoeve. Daar liggen nu zo'n 2000 panelen. „Op het raadhuis mogen we ze helaas nog niet leggen”, zegt Dietz. Dit vanwege de rijksmonumentale status. Heller moet hierom lachen: „We zoeken nu samen naar nieuwe daken. Daarvoor laten we gemeentelijke adviseurs met bedrijven praten om ze te informeren over de duurzame mogelijkheden van panelen.”

Energiecoaches

Volgens Heller is het wel lastig om de grote massa aan te spreken. „Het kopen van panelen vinden mensen ingewikkeld en spannend: hoe sluit ik ze aan? Hoe werkt het met btw-teruggave? Vroeger was het misschien ingewikkeld, maar nu niet meer.” En de Hilversummers die om de aarde geven, bereiken ze inmiddels met hun projecten, volgens Dietz. Onder andere door hun energiecoaches.

Vrijwillige coaches adviseren inwoners bij hen thuis hoe ze hun huis kunnen isoleren, door bijvoorbeeld dubbel glas te nemen. Ook krijgen ze een waardebon van 65 euro om te investeren in ledlampen, een waterbesparende douchekop of radiatorfolie. „De aanmeldingen voor een coach liepen goed. Tot de coronacrisis zijn intrede deed”, zegt Dietz. „We konden niet meer bij mensen thuis komen.” Toch ontwikkelde de energiecoöperatie een onlinemogelijkheid om op afstand advies te geven.

Dietz en Heller willen nu het bredere publiek aanspreken door ‘reclame’ te maken: posters in de stad ophangen, met een bakfiets op de markt staan en nieuwsbrieven verspreiden. Daarnaast richtte de gemeente in 2016 het duurzaamheidsfonds op. „Niet iedereen heeft een grote spaarpot om te investeren in zonnepanelen of dubbelglas”, zegt Heller. „Die groep kan daarvoor geld lenen tegen een lage rente.”

De vraag is alleen of mensen zitten te wachten op nog een lening bovenop de hypotheek. „De rente is 1,6 procent”, vertelt Heller. „Maar dat verdient je makkelijk terug doordat zonnepanelen en isolatie voor een lagere energierekening zorgen. Voor een lening tot 7.500 euro heb je tien jaar de tijd om het terug te betalen. Boven dat bedrag is het zelfs vijftien jaar.” Van de terugbetalingen kan de gemeente weer leningen aan nieuwe huishoudens verstrekken.

Aardgasvrij

Ze willen heel graag wegblijven van ingewikkelde termen, maar Heller en Dietz stippen in het gesprek toch nog even ‘aardgasvrij’ aan.

De Hilversumse Meent is geselecteerd voor het landelijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). De gemeente onderzoekt de komende jaren hoe zij samen met de bewoners de wijk aardgasvrij kunnen maken.

De insteek is om uiteindelijk de hele wijk van het aardgas af te halen. Maar op korte termijn is dat nog niet realistisch, geeft Heller toe. „Het project is geen spoorboekje dat van A tot Z vertelt wat we kunnen doen. We moeten opnieuw het wiel uitvinden. Het belangrijkste is dat we denken vanuit de bewoners. Die gaskraan draaien we echt niet ineens dicht. De verduurzaming moet voor hen rendabel en aantrekkelijk zijn: samen kijken we hoe dat kan met de extra subsidie.”